

Påskan kommer med **hopp & liv**

EN HÄLSNING FRÅN SVENSKA KYRKAN I KALMAR PASTORAT

Svenska kyrkan
KALMAR PASTORAT

LYSER I VÅRSOLEN DIAKONALA KÖKETS SPENATSOPPA **10**

"TALA OM FÖR ALLA" BARN OCH KONFIRMANDER ILLUSTRERAR BERÄTTELSEN OM PÅSKEN **6**

NYTT LIV KALMAR STADSMISSIONS SECOND HAND HAR PLATS FÖR MÄNNISKOR OCH SAKER **24**

Påskan kommer med hopp & liv

PÅSKEN KOMMER MED HOPP & LIV

En hälsning från Svenska kyrkan i Kalmar pastorat

36 SIDOR påskläsning för dig som bor i någon av pastoratets fem församlingar:

Kalmar domkyrkoförsamling
Kalmar S:t Johannes församling (med Kalmar slottskyrka)
Heliga Korsets församling
S:ta Birgitta församling
Två Systrars församling

I KALMAR PASTORAT FINNS

också begravningsverksamhet med två kyrkogårdar (Södra kyrkogården och Norra kyrkogården), diakonimottagning (i samarbete med Kalmar Stadsmission), Diakonala köket (med kök i Två Systrars kapell), Sjukhuskyrkan, familjerådgivning (just nu vilande) och Kyrkan i kriminalvården. Kalmar pastorat är huvudman för Kalmar Stadsmission.

KONTAKTUPPGIFTER till pastoratets präster och diakoner hittar du på sidan 34–35.

GRAFISK FORM

Maria Mannberg

TRYCK

Lenanders, Kalmar

OMSLAG

Palmsöndagen i Kalmar domkyrkas påsklandskapsvandring. Bild: Anna Braw

6 "TALA OM FÖR ALLA"

Tre glimtar ur berättelsen om påskan så som Ylva Eggehorn skriver den i boken *En vän från himlen* – illustrerade av barn och konfirmander i Kalmar!

24 MUSIK FÖR SJU OCH FÄRRE

Den danske 1600-talstonsättaren Dietrich Buxtehude har skrivit mycket musik som passar perfekt för åttagränsen. I både Kalmar domkyrka och S:ta Birgitta kyrka har kantater av honom spelats in i år.

22 HELA ÅRETS MUSIK

Vad är den allra bästa påskmusiken? Joel Holmquist tycker att den passar året runt och bjuder på en spellista med favoriter ur tre genrer.

30 MALINS PÅSKTÄRTA

Vill du bjuda på något riktigt gott? Malin Burmeister, pedagog i Kalmar S:t Johannes församling, har komponerat en tårta som passar fint på påskdagen.

4 "VÄRLDEN SOM NU FÖDS PÅ NYTT"

En dansk påskpsalm inspirerar Peter Wänehag, kyrkoherde i Kalmar pastorat, till glädje och hopp. Må alla barn få krama sina mor- och farföräldrar snart igen!

18 ETT STORT VITT TÄLT

Victoriaförsamlingen i Berlin är en samlingsplats för svenskar i Tysklands huvudstad. Ett stort vitt tält på gräsmattan har gjort det möjligt att fira gudstjänst till och med under nerstängningarna.

12 FYRA SCENER

Från palmsöndag till påskdag i fyra scener – det är en vandring som man kan göra närsomhelst när Kalmar domkyrka är öppen. Anita Karlsson berättar.

14 NYTT LIV FÖR MÄNNISKOR OCH SAKER

Tre lastpallar med påskföremål har plockats fram i Kalmar Stadsmissions second hand-butik. Här får både människor och saker mer än en chans.

28 LÄRA PÅ NYA SÄTT

I flyktinglägren i Irak finns många familjer med barn som inte har kunnat gå i vanlig skola på flera år. Kan man studera på distans i den situationen?

10 LÄS MED STAFFAN

Den som vill utforska bönen kan göra det tillsammans med Staffan Holmquist – han leder en e-postläsecirkel med Martin Modéus bok *Att finna bönen som redan finns*.

11 LYSER I VÅRSOLEN

Under nästan hela pandemitiden har Diakonala köket i Norrliden sålt hämtlunch två dagar i veckan. Nina Lindgren bjuder på receptet till en riktig vårsoppa.

21 FILT PÅ MUSEUM

Händiga händers gemenskapsfilt för fred och värme har blivit en del av utställningen *We Knit For Peace* som Textilmuseet har byggt i en rad skyltfönster i Borås.

VÄLKOMMEN IN I 36 SIDOR HOPP OCH LIV FRÅN SVENSKA KYRKAN I KALMAR PASTORAT!

Förra påskan hade ingen av oss här i Kalmar någon aning om att ett helt år med restriktioner låg framför oss. Men våren kommer i år också, och med ljuset och grönskan kan det bli både lättare och ännu svårare att acceptera att pandemin finns med oss ett tag till. De fem församlingarna vill hälsa dig välkommen på alla sätt som går – till digitala gudstjänster och andakter så länge det behövs, till samtal i olika kanaler, till gemensam läsning och till att fira påsk. 50-gränsen förra våren var en kraftig begränsning för de flesta av oss. Kommer den tillbaka nu blir det istället som ett steg i riktning mot en vardag utan smittorisker. När kyrkorna är öppna är du alltid välkommen in för att tända ett ljus och be för dig själv, för människorna här i Kalmar och för hela vår värld!

"Världen som nu föds på nytt"

UNDER ETT ÅRS TID har vi nu levt med olika hinder i våra liv. Några av oss har rent konkret drabbats av sjukdomen, andra har levt med oron inför att bli smittade. Olika restriktioner har gjort att vårt sätt att leva har fått kännbara begränsningar. Ändå är det gott att höra barn svara på frågan om vad de längtar efter – att få krama far- och morföräldrarna är något som de ofta nämner. Måtte denna längtan snart bli uppfylld!

I KYRKANS ÅR lämnar vi nu fastetiden och står på tröskeln till påsken.

Fastan är ju en tid för eftertanke, en tid när vi inte drar oss undan det tunga och det svåra i våra liv. Vad kan vi till exempel lära av erfarenheterna under Covid-19-pandemin? Har vi upptäckt något om vad som är verkligt viktigt? Vad är nödvändigt? Missar vi guldorn på vägen? Vad kan vi leva utan? Saknar vi som barnen den där nära och innerliga kontakten?

Under resans gång har omsorgen om varandra och ansvarstagandet för varandra bidragit till att vi har skyddat oss mot smittan. Kan det lära oss något för framtiden om vårt ansvar för varandras väl och ve?

NU SER VI FRAMÅT. Påsken är den tid när det omöjliga blir möjligt, när död blir till liv.

Jag tror att vi behöver få återerövra påsken. Och detta år är särskilt väl lämpat för den resan.

När man nuförtiden ska sätta något slags tema för påsken blir det ofta tal om att den är matens högtid.

Om det handlar om att äta tillsammans, om att dela liv och måltidsgemenskap, finns det en självklar koppling till de påskmåltider som beskrivs i

Bibeln. De är förebilden för vår påskmåltid. Men oftast stannar det vid en fixering vid matrecept av alla de slag.

Matgemenskap och gudstjänstgemenskap hör till firandet av påsken. Framför allt består påskens glädje i att Jesus uppstod på den tredje dagen och att döden är besegrad. Den tomma gravens besökare konstaterar att det är påsk igen på jorden och att döden inte har sista ordet.

Nu kan det bli bättre!

Allt som nu händer i naturen påverkar oss och hjälper oss att se framåt: de kala grenarna som snart bär blommor och blad, fåglarna som sjunger hoppfullt och vackert, värmen som gör att vi kan skala av de varma och tjocka kläderna, att vi möts för de där korta samtalen och inte behöver skynda in för att få skydd för väder och vind.

FÖR MIG FUNGERAR musiken som en viktig bärare av tankar och erfarenheter. Den kan måla och beskriva på ett sätt som är oöverträffat. Den lilla strof som står som överskrift är hämtad ur en av mina favoritpsalmer i psalmboken, nummer 517. Nikolaj Frederik Severin har skrivit den, på danska, och Anders Frostenson har översatt den till svenska. Med sina rader av exempel på hur livet flödar fram på nytt är den alltid lika välkommen i

tiden efter påsk. "Fågelropen höjs, hav och strand sig gläder!" Den tomma gravens påverkar allt liv för evigt. Jag hoppas att vi får mötas i kyrkorna snart igen och att vi kan sjunga den tillsammans i gudstjänsterna då!

DET VI HAR GJORT i församlingarna under året som gått har haft temat "vi ställer inte in, utan vi ställer om". Faktum är att vi har ställt in ett och annat, men samtidigt har vi, ofta med hjälp av digitala medier, hittat nya sätt att mötas. I detta magasin kan du läsa en del om hur vi på olika sätt har försökt att tänka om. Kanske har du själv deltagit. Jag hoppas att det har gett lite hopp och tröst.

Om hur det blir med pandemin och med vaccinering och minskad smittspridning vet vi inte. När jag skriver dessa rader de första dagarna i mars ser det inte ut som någon drastisk nedgång. Smittan följer sitt oförutsägbara mönster och verkar inte vara på väg bort. Detta påverkar oss naturligtvis.

Men jag känner ändå att vi kan lyfta fram hoppet om att det kommer en tid utan denna förfärliga sjukdom.

Kanske är det så att när du läser detta magasin har vi den situation som vi så längtar efter. Det kan bli bättre. Även om vi inte kan sätta datum finns det ett slut! En framtid! Ett hopp!

En glad påsk och en härlig vår önskar jag dig och alla! ■

PETER WÅNEHAG
prost och kyrkoherde
i Kalmar

Delar av Nils Asplunds (1874–1958) takmålning i Skogssalen på Norra kyrkogården i Kalmar.

BILD: ANNA BRAW

"Tala om för alla att du har sett mig"

Läs berättelsen om påsken! Här är tre glimtar av den ur Ylva Eggehorns bok *En vän från himlen*, illustrerade av barn och konfirmander i Kalmar pastorat.

NÄR DE NÄRMADE SIG staden såg Jesus till att de fick låna en åsna. Han satte sig upp på den och red fram mot stadens port.

När en kung kom till Jerusalem brukade han rida in i staden på en vacker stridshäst. Han brukade ha ett långt följe av hovmän i vackra kläder och fina rustningar som red med honom. Svärden och sköldarna brukade blänka i solen, och ofta var det någon som slog på en trumma eller blåste i ett horn för att alla skulle märka att nu kom den viktigaste personen i riket!

En åsna var nog det sista en kung skulle kunna tänka sig. Åsnorna var de fattigas djur. De arbetade hårt och var ofta dammiga och trötta av att bära tunga risknippen, vin i stora krus eller bylten med tyger.

När Jesus kom var det inga svärd som blänkte i solen, bara en åsna som troget travade på mot stadsporten!

Och var fanns hovmännen?

Det enda som syntes var en skara kvinnor och män som hade lämnat sina arbeten och familjer för att bara gå omkring i byarna och städerna med

nyheterna om himmelriket. De kom gående på vägen efter Jesus.

Ingen av dem hade svarta stövlar med röda band, som de finaste soldaterna. De hade bara sandaler.

Barnen sprang barfota.

Men någon kom plötsligt ihåg vad profeten Sakarja hade skrivit: "Din kung kommer till dig, ridande på en åsna..." Hon viskade:

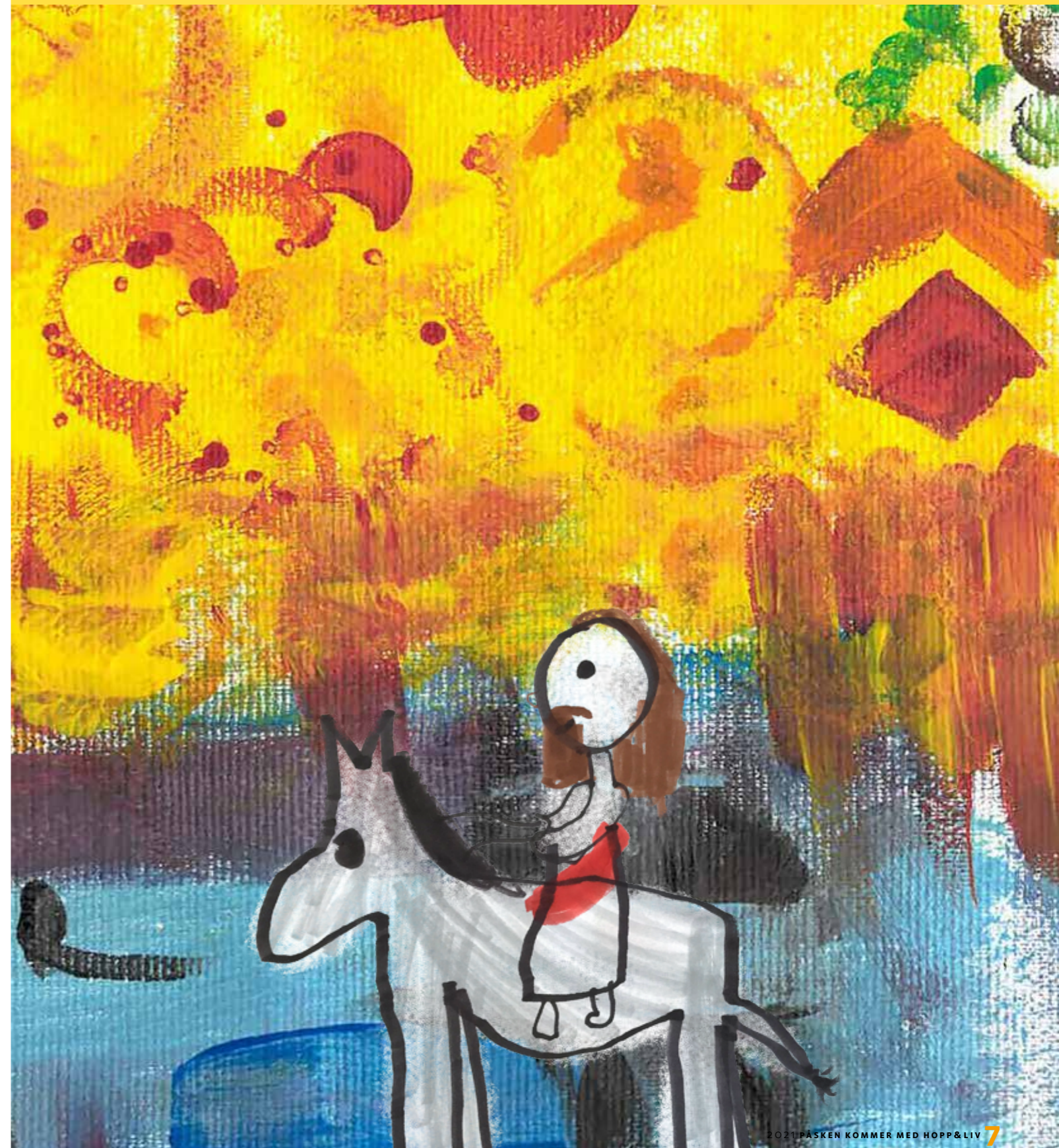
– Han som kommer här, han rider ju på en åsna!

NU HADE PILATUS bestämt att Jesus skulle korsfästas. På en kulle som låg utanför Jerusalem avrätades människor som hade blivit dömda.

Den hette Golgota, Dödsalleberget, för den såg ut som en dödsalle.

Soldaterna hängde upp Jesus på ett kors där Pilatus hade bestämt att det skulle sitta en särskild skylt. På skylten stod det "Jesus, judarnas kung". Två andra fångar korsfästes samtidigt. Båda två var rövare.

Soldaterna retade Jesus och sa:

– Nu ser du knappast ut som en kung längre! Du har hjälpt andra, men du kan inte hjälpa dig själv! De delade upp hans kläder mellan sig och spelade tärning om vem som skulle få hans fina långa skjorta.

En av rövarena retade också Jesus och sa:
– Du som är en mirakelman, varför stiger du inte ner från korset och befriar dig själv? Du kan väl göra allt du vill?

Men den andre rövaren sa:
– Säg inte så där. Du och jag hänger här för att vi faktiskt har gjort en massa saker som vi inte borde ha gjort. Men han där, han är oskyldig.

Sedan vände han sig till Jesus och sa:
– Du kan väl tänka på mig när du kommer till ditt rike.

– Du ska veta en sak, sa Jesus. Jag ska inte bara tänka på dig. Idag ska du få följa med mig till paradiset.

SÅ SNART VILODAGEN var över skyndade sig Maria från Magdala, Johanna och lärjungen Jakobs mor Maria till graven.

De kom så tidigt att det knappt hade börjat bli ljus än.

Maria från Magdala hade med sig kryddor och oljor som hon tänkte smörja in kroppen med. Ingen hade hunnit göra det på kvällen när Jesus hade dött, och på sabbaten fick man inte göra sådant

eftersom det räknades som arbete. Hon tänkte göra det nu istället, och hon hoppades att de som vakade graven skulle kunna hjälpa henne att rulla undan den tunga stenen.

Men när hon kom fram till graven var stenen inte där. Den var undanvräkt – och graven var tom! Inga soldater syntes till.

Hon blev både rädd och ledsen.
Någon hade alltså brutit sig in i graven och stulit kroppen!

Det var så mörkt inne i graven, men hon såg att den var tom, och hon började gråta.

– Kvinna, varför gråter du? Vem söker du?
Det är förstås trädgårdsmästaren som kommer nu, tänkte hon. Men jag orkar inte vända mig om.

– Jag letar efter min mästare. Han är död, svarade hon. Men kroppen är borta. Någon har tagit den. Vet du var den är?

Då sa rösten bakom henne:
– Maria!
Hur kunde trädgårdsmästaren veta vad hon hette?

Hon vände sig om.
Det var inte trädgårdsmästaren som stod där. Det var Jesus.
Under träden, i morgonljuset.
Han levde!

– Min mästare! sa Maria och sträckte ut händerna mot honom.

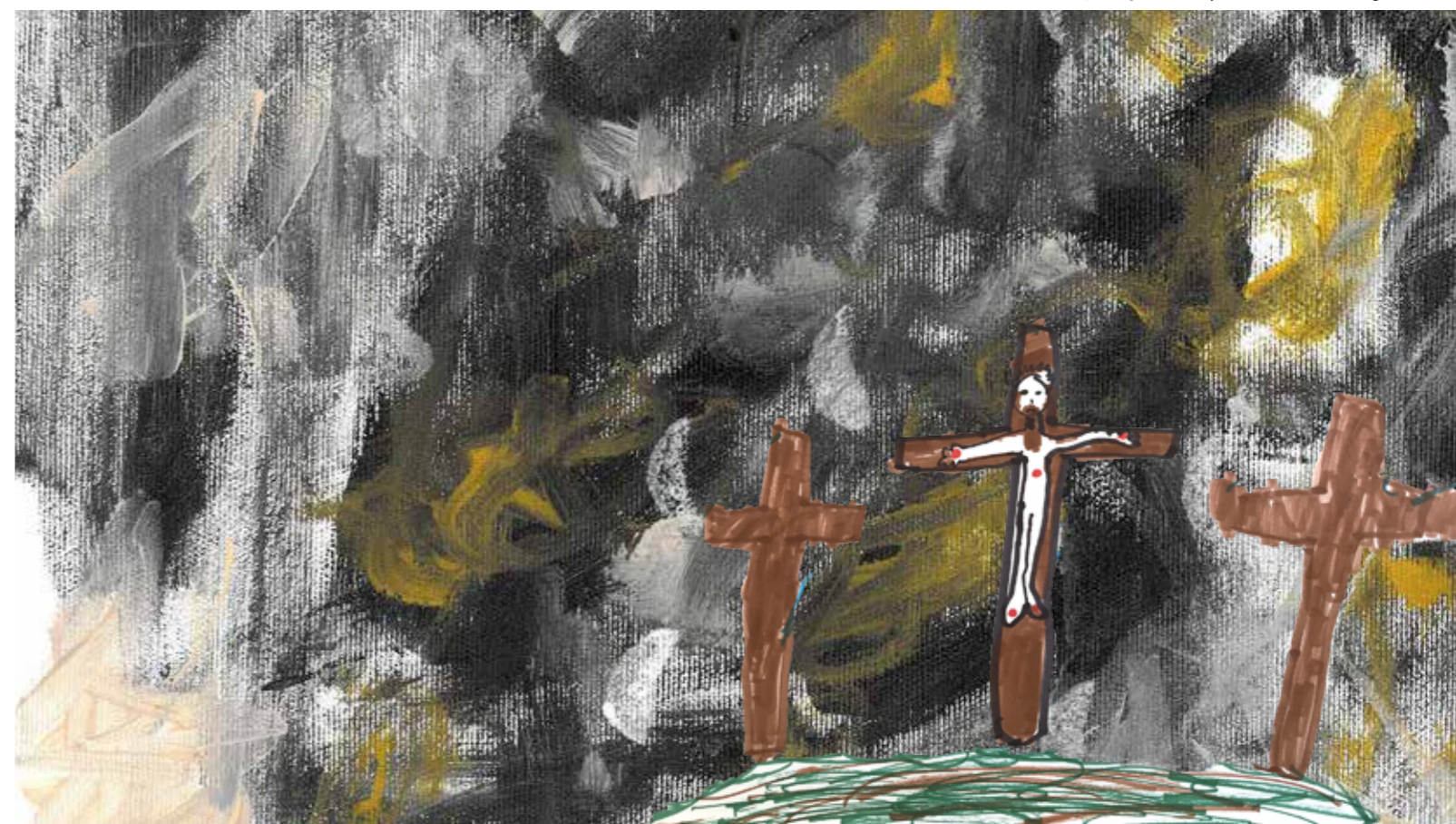
– Gå och tala om för alla att du har sett mig, sa Jesus. Jag har uppstått från de döda, som jag sa. Nu går jag före er alla tills vi möts igen.

Vad menade han? Maria förstod inte.
Men hon och de andra kvinnorna gick för att berätta för de andra lärjungarna vad Jesus hade sagt.

Maria från Magdala var den första som mötte Jesus när han hade uppstått.

Först trodde inte Petrus och de andra på vad hon och de andra kvinnorna berättade.

Men de mötte Jesus själva lite senare, och då förstod de att det hon hade sagt var sant. ■

NATTEN OCH DET NYA LIVET

I Kalmar domkyrka finns en Frälsarkransen-vandring med glasklot som alltid står framme, och man kan hämta en broschyr (den är gratis) och gå vandrigen i stort sett närsomhelst under kyrkans öppettider. Nu under Stilla veckan och påskhelgen kan det vara fint att stanna upp en extra stund vid Natstens pärla, den svarta, och Uppståndelsepärlan, en av de stora vita.

OGRÄS PÅ TILLVÄXT

I höstas startade en ny barnkör för 6–9-åringar i Heliga Korsets församling. Den är öppen för barn från hela Kalmar och kom igång – men blev förstas tvungen att sluta ses.

– Sedan dess har vi arbetat så att jag spelar in övningsfilmer som barnens föräldrar får hemskickade, berättar Anna Jonsson som leder kören. Nu har vi börjat öva in sånger till en musikal!

Musikalen är Karin Runows **Ogräs i rabatten**, och den ska sättas upp tillsammans med Tjillgruppen i församlingen och med barnköerna i Ljungbyholm när det går att samlas till övningar igen.

– Vi ska spela den i båda kyrkorna, så det blir två väldigt olika upplevelser för alla som är med, säger Anna. Vår kyrka är ju byggd på 1900-talet, och Ljungbyholms är från 1100-talet. Det blir roligt att sjunga tillsammans och hälsa på hos varandra!

Fler körsångare är välkomna att ansluta nu under vårterminen – man kan få övningsfilmerna nu och bli kallad till repetitionerna när de börjar igen.

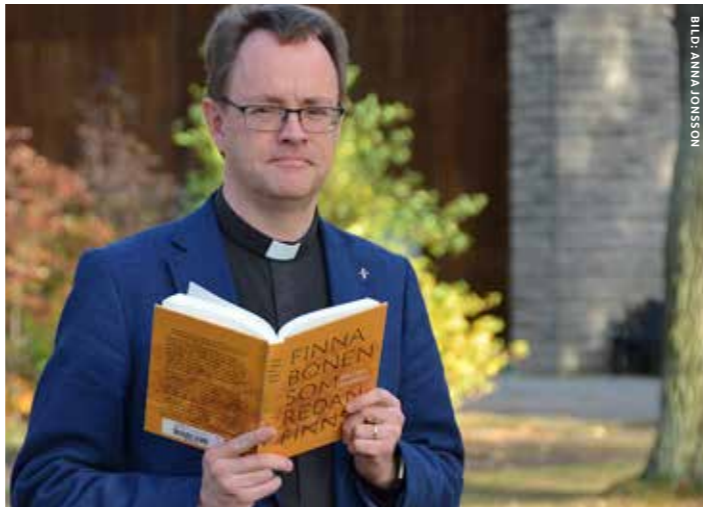

BILD: ANNA JONSSON

BOOKIRKEL PÅ E-POST

Boksamtalet i församlingshemmen och kyrkorumen i Kalmar har inte kunnat genomföras på några månader nu, men vid nyår bestämde sig Staffan Holmquist i Heliga Korsets församling för att prova en ny form: bokcirkel på e-post.

– Vi läser Martin Modéus bok **Finna bönen som redan finns**, berättar han, och vi läser ett kapitel i veckan. Jag skickar mina tankar om veckans kapitel till alla i gruppen via e-post, hemlig kopia för att inte lämna ut deltagarnas adresser till varandra, och en del av dem skickar sina tankar tillbaka till mig.

Det är alltså inget gruppsamtal men ändå en möjlighet till gemensam läsning och tankeutbyte.

– Boken har 47 kapitel, och jag tror att vi kommer att ha läst ut den vecka 47. Om man kan tänka sig att läsa ikapp är det inte så svårt att ansluta. Jag sätter gärna upp fler på min e-postlista!

Om man har svårt att beställa boken själv kan Staffan hjälpa till med det.

SWISHA TILL
900 1223

Tillsammans kan vi göra skillnad.
Din gåva gör det möjligt.

svenskakyrkan.se/act

act
Svenska kyrkan

GRÖN SOPPA LYSER I VÅRSOLEN

När snön smälte förra året ställdes Nina Lindgren och hennes medarbetare i Diakonala köket inför den trevliga utmaningen att det ofta kom mer än 120 personer för att äta sopplunch. De fick öppna fler rum i Två Systrars kapell, laga mer soppa, baka mer bröd, grädda fler våfflor och förbereda mer av bärpajer och kakrutor.

Sedan fick de på bara några veckor börja arbeta på ett nytt sätt: hämtsoppa i burkar, öppet två dagar istället för en, servering och betalning genom altandörren.

– Vi kunde ju inte stänga, för alla som arbetar i Diakonala köket behöver sina arbetsuppgifter, säger Nina. Och vi förstod också att det var bra för många av våra lunchgäster att få varm lunch fastän det inte gick att sitta vid bord inomhus.

En favoritvårsoppa i Diakonala köket är spenatsoppa. Här har Nina gjort ett recept som man kan laga hemma. Den som vill byter ut spenaten mot nässlor när det går att plocka dem!

Två Systrars spenatsoppa för fyra personer

- ½ gul lök
- 1 vitlöksklyfta
- 1 msk smör
- 1 msk vetemjöl
- ½ grönsaksbuljongtärning eller en skvätt flytande
- 1 dl grädde
- 4 dl vatten
- 200 g fryst hackad spenat (om du använder färsk spenat kan du ta mer)

- tillbehör:
- 2 ägg
 - 2 msk grekisk yoghurt
 - hackade valnötter
 - solrosfrö och sesamfrö

Koka äggen till önskad konsistens. Hacka löken och fräs den mjuk i smöret i soppkastrullen. Strö över vetemjölet och rör om. Smula eller häll i grönsaksbuljong tillsammans med grädde och vatten. Rör om och låt koka upp. Tillsätt spenaten och låt allt koka en liten stund. Smaka av med salt och peppar. Servera med ägghalvor eller skivat ägg, yoghurtklick, valnötshack och fröer.

TIDSBOKNING OCH MUNSKEYDD

Fram till årsskiftet hade diakonerna i Kalmar drop-in-mottagning i Bremerska gården, Kalmar Stadsmissions hus nära Stortorget, två timmar varje måndag och varje onsdag. Steg för steg fick de ändra rutinerna: börja använda handsprit och hålla avstånd, boka större rum i Nicodemusgården tvärsöver gatan, börja dela ut munskydd och själva använda visir och munskydd.

– Det var hårt tryck under hösten, delvis på grund av att det finns fonder som delar ut sina medel strax före jul, berättar Britt Jonasson.

Att ha ett väntrum fungerar ju inte längre, så vid jul fattade diakonerna beslutet att gå över till tidsbokning, och på det sättet har de arbetat sedan dess.

– Vi tyckte inte att vi kunde stänga, så då blev det den bästa lösningen, säger Britt Jonasson. Några akuta ärenden har vi kunnat ta direkt på telefon, men det personliga mötet är ju viktigt. Vi tar emot en i taget, och de som behöver kan ha med sig en tolk.

Vandra från påsksöndag till påskdag

INTERVJU OCH BILD ANNA BRAW

FRÄLSARKRANSEN-VANDRINGEN i Kalmar domkyrka finns alltid på plats – glasgloberna har sina platser i kyrkorummets, och man kan ta en broschyr med texter att läsa inför var och en av dem. Strax före påsksöndagen sätts ytterligare en vandring upp: påsklandskapsvandringen med fyra scener, två vid södra porten och två vid norra.

– Den fanns här redan när jag kom hit för femton år sedan, och vi har satt fram den varje år sedan dess, säger Anita Karlsson som är församlingspedagog i Kalmar domkyrka.

VERSION FÖR BARN

Det är många figurer att ta upp ur lådorna och arrangera till två av scenerna, de båda första, påsksöndagens och skärtorsdagens.

– På påsksöndagen rider Jesus in i Jerusalem på en åsna, berättar Anita. Hans lärjungar går med honom, och utmed vägen står det både vuxna och

barn. De har lagt mantlar på marken och viftat med palmblad.

Påsöndagens evangelietext är samma som den för den första söndagen i advent, och den kända "Hosianna, Davids son" skrevs från början för påsöndagen. "Hosianna" var det rop som Jesus möttes av när han kom ridande – det betyder "hjälp oss".

– Vi lägger fram evangelietexterna vid alla platserna så att man kan läsa dem, säger Anita. Det finns en version för barn också.

ANSIKTSUTTRYCKEN

På skärtorsdagen läser kristna över hela världen texten om hur Jesus och lärjungarna samlas i en lånad sal för att äta påskmåltiden tillsammans, och den scen som finns i domkyrkan är samma som bland andra Leonardo da Vinci har gestaltat.

– De är samlade runt ett avlångt bord, och Jesus håller upp brödet och vinet, berättar Anita. Jag

Anita Karlsson,
församlingspedagog
i Kalmar domkyrka.

Kalmar domkyrkas
påskfigurer är gjorda av
konstnären Ulla Frick.

tycker om att titta på alla ansiktsuttrycken. Om man går tillsammans med mindre barn tycker jag att man kan lyfta upp dem så att de får se ordentligt.

Ögonblicket kallas ofta "den första nattvarden" eller "nattvarden instiftande", och eftersom det är så viktigt i den kristna kyrkan finns det också många psalmer om det.

– Man kan gå och hämta en psalmbok i en bänk och leta bland nattvardspsalterna, säger Anita. Jag tycker om "När vi delar det bröd" och "Ät mitt bröd", till exempel.

STÄLLER FRAM ETT LJUS

I långfredagens scen ser vi en romersk officer till häst. Han vaktar Golgota, Jerusalems avrättningsplats. På korset i mitten hänger Jesus, som straffas med döden för att han har pekats ut som judisk upprorsledare.

– Officern ser så tankfull ut, säger Anita.

Fyra av Jesu vänner står nära korset och sörjer.

De tre första scenerna får sin färdiga utformning redan när de ställs fram. Men i den fjärde händer något.

– Det är påsöndagens scen, och från början är det bara en stängd grav, men på påsöndagen tar vi bort stenen från öppningen och ställer fram ett ljus. Ängeln är där och berättar att Jesus lever igen.

Anita har ett speciellt minne av en av påsöndagens psalmer:

– Ett påsklov hade vi med oss en kassett som vi spelade i bilen. Min dotter sjöng i barnkören där vi bodde, och körledaren ville att de skulle öva själva inför påsöndagsgudstjänsten. Så "Dina händer är fulla med blommor" förknippar jag med den bilresan.

HÄFTE ATT TA MED

Många barn och ungdomar i Kalmar har mött Anita på skolvandringar i domkyrkan och fått upptäcka den kristna traditionens symboler och berättelser där. I år går det inte att genomföra något sådant, och då blir påsklandskapsvandringen extra viktig:

– Man kan alltid gå vandringen när kyrkan är öppen, säger Anita, och för barnen finns det ett pysselhäfte att ta med hem. Det går bra att sitta i barnhörnan och rita en stund också, om man vill. Där ska vi också se till att det finns flera barnbilder, och om man vill kan man läsa om påsken i någon av dem.

Nytt liv för människor och saker

Kalmar Stadsmissions SECOND HAND har plats

TEXT OCH BILD ANNA BRAW

– VI HAR JU 1 700 kvadratmeter här, men vi släpper in 80 kunder, och ungefär 20 arbetar i butiken när vi har öppet, så det är mycket mer än tio kvadratmeter per person, säger Ulf Irebring.

Den här tisdagen arbetar ungefär 40 personer i lokalerna på Amerikavägen. Det är den vanliga blandningen av Kalmar Stadsmissions anställda med handledaransvar, praktikanter som har kommit via Arbetsförmedlingen och olika stöd- och matchningsföretag, de anställda som kallas kommunanställda (de får sin lön med lönebidrag från kommunen och har butiken som arbetsplats), några som Arbetsförmedlingen har placerat för arbetsprövning, och volontärer. Oftast finns också någon eller några frivårdsklienter som har blivit dömda till samhällstjänst och får göra den inom Kalmar Stadsmission eller som har elektronisk fotboja under en period..

ATT SE TILL DET SOM FUNGERAR

Ulf Irebring leder arbetet här, titeln är områdeschef, och Susanne Lundström är Kalmar Stadsmissions direktor och brukar vara på plats på tisdagarna. Hon och Ulf har arbetat med en rekrytering och ska ha ett videomöte en stund senare.

– Och i förmiddags lärde Ulf mig ett nytt ord, säger Susanne. Det står där på tavlan: salutogent. Jag får öva på det lite till. Så vill vi arbeta. Det betyder att vi utgår från det friska i varje människa.

Så rättar hon sig själv:

– När man säger att man utgår från det friska kan det ju låta som om något är sjukt också. Men vi kan säga att vi ser till det som fungerar. En del av dem som kommer hit för att arbeta har en diagnos. Vi försöker ju att alltid se mer än diagnosen.

Camilla Polteg och Susanne Lundström tar fram de första påsksakerna.

MASSOR AV PÅSKÄGG

När Covid-19 slog till förra våren blev många av Kalmar Stadsmissions volontärer tvungna att stanna hemma, och en del andra verksamheter där Kalmarbor kan få praktisera och arbetsträna stängde.

Samtidigt tillkom en ny arbetsuppgift: när butiken är öppen, på onsdagar 10–18 och på lördagar 10–15, finns alltid en vakt vid dörren. Efter att de första 80 har gått in får en ny kund gå in bara när en av de tidigare går ut.

– Det är inte så roligt att ha det så, men vi kan ju ha öppet, säger Ulf.

Ändå är förra årets siffror ungefär som vanligt: 37 praktikanter från Arbetsförmedlingen, 45 medarbetare på heltid eller halvtid med kommunen som arbetsgivare, 13 medarbetare som har butiken som daglig verksamhet inom LSS, 36 från frivården, 123 volontärer (faktiskt fler än 2019) och 72 ungdomar som fick göra prova-på-praktik i treveckorsperioder under sommaren.

Nu närmar sig påsksläppet med gult porslin, gula och lila textilier, tappar, kycklingar och hönor – och stora mängder icke-begagnade påskägg.

– Vi fick tömma tre Netto-butiker när de skulle stänga förra året, och där fanns det jättemånga, berättar Ulf.

Påsksläppet är bara en bråkdel av julsläppet, men tre lastpallar står förberedda.

JÄMFÖR MED SIMSKOLA

– Man ska inte behöva vara bäst på att planera för att få tag i det man behöver här, säger Ulf. Jag brukar jämföra det med simskola – barn till föräldrar som vet när anmälan till simskolan öppnar får sina platser där, och barn som inte har de föräld-

SECOND HAND BLIR MATKASSE

Kalmar Stadsmissions second hand-butik ligger på Amerikavägen 1 och är öppen onsdagar 10–18 och lördagar 10–15. In- och utlämningen är öppen måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 9–15, onsdagar 9–18 och lördagar 9–15. Under röda dagar (till exempel nu i påskhelgen) är det stängt. Överskottet från försäljningen går till Kalmar Stadsmissions arbete och bidrog under förra året bland annat till de ungefär 11 000 frukostar som serverades och till drygt 5000 matkassar. Man kan bidra genom att lämna saker till butiken, genom att handla i butiken eller genom att sätta in en gåva direkt till 90 11 38-8 (Swish och Plusgiro). Svenska kyrkan i Kalmar är huvudman för Kalmar Stadsmission.

rarna lär sig inte att simma, för de får inte plats. Så ska det inte vara här.

Påskpyntet syns tydligt som ett tema när det dyker upp i butiken, men under vinterveckorna före har butiken fyllts på med skidor, skridskor och pulkor regelbundet så att inte allt ska vara slut när barnfamiljer lite sent kommer på att något behövs.

Fast den vackra träkälken är kanske inte så lämplig i isiga backar längre. Den har istället fått sin plats tillsammans med några antika leksaker i butiken, och intill dem får Susanne syn på några plastfickor med gamla bokmärkesark.

– De här känner jag igen! säger hon. Och änglarna här!

SAMMANHANG OCH GEMENSKAP

Att både människor och prylar får en andra chans på Amerikavägen är något av en slogan för Kalmar Stadsmission.

– Det är inte alltid vi ser resultatet av vårt arbete direkt, säger Susanne. Vi får inte statistik på det viset, och det kanske skulle bli lite nedslående. Vi erbjuder människor kvalitet just nu, en vardag med rutiner och strukturer, gemensam frukost och lunch, sammanhang, gemenskap.

Ulf berättar om ett oväntat möte på Kvarnholmen för ett tag sedan: en budbil bromsade och tude, men istället för ilska möttes han av ett bekant ansikte. En man som kom med fotboja för några år sedan och fortsatte med praktik och kommunanställning efter frivården hade fått en helt vanlig anställning som chaufför nu och var så glad.

”UT OCH JOBBA TILLSAMMANS”

Det salutogena arbetssättet, som fick sitt namn den här förmiddagen fastän det har funnits länge, kan också beskrivas på ett annat sätt:

– Vi har så många olika grupper av människor som arbetar här, men när vi arbetar är det på med Kalmar Stadsmission-västen och ut och jobba tillsammans, säger Susanne. Alla vet inte allt om varandra. Man får försöka kroka arm. Sedan kan man kanske prata med en volontär när man står och sorterar tillsammans, eller öppna sig för en av de anställda.

– En del arbetar här länge, och en del andra, särskilt de yngre, behöver vara här ett tag och kan fortsätta vidare sedan, säger Ulf.

Han berättar om den gemensamma stoltheten hos personalen i den förra butiksbyggnaden, när man kunde se från personalmatsalen hur kön på gatan växte strax före öppningsdags.

– Och nu har vi ju fått glesa ut kön, så den svänger ner runt parkeringen, säger han. Vi är stolta nu också.

– Det slutar inte med win-win, säger Susanne. Det blir så ofta win-win-win-win-win, hur många som helst.

Tält som kyrka

Victoriaförsamlingen
i Berlin förbereder påsk på nya sätt

TEXT ANNA BRAW BILD PER GUSTAFSSON

Sofia Falk.

– VI HAR PRECIS KLARAT AV semmelruschen! säger Sofia Falk.

Hon får gå omkring i församlingslokalerna en stund för att hitta så bra täckning att hon kan bli videointervjuad. Den svenska Victoriaförsamlingen i Berlin är ett helt litet område med kyrka, skola, församlingshem och personalbostäder, byggt på Landhausstrasse i stadsdelen Wilmersdorf på 1920-talet. Sedan i somras står också ett stort, vitt tält på tomten.

– Det var i september jag kom hit, så jag har inte upplevt hur det är när det är som vanligt, säger Sofia. Svenska grupper brukar komma på besök och lyssna på en presentation av församlingen med PowerPoint och bli visade runt, till exempel – det händer ju inte nu. Men vi är så glada för det som går att göra och för alla kontakter.

INGA BARN I SKOLAN

Sofia är kantor och kom till Berlin från Borås, men hon har arbetat i Svenska kyrkan i utlandet tidigare. Inte heller då var det någon normal situation: hon var i Paris och arbetade med den stora grupp unga afghaner som efter ett par år i Sverige hade gett upp hoppet om att få stanna och tagit sig till Frankrike för att söka asyl istället. Många av dem var hemlösa, och Svenska kyrkan blev deras fasta punkt.

– När jag kom hit i höstas fanns det ju restriktioner, men man kunde ändå gå på café, till exempel, berättar Sofia. Nu, när det är helt nerstängt, kommer inte ens barnen till skolan. De ska börja igen på måndag.

ASKA MED POSTEN

Att Berlin har ”stängts ner” påverkar församlingens verksamhet – men efter den första perioden förra våren blev det tyska grundlagsskyddet för religionsutövning uppmärksammat, och sedan dess har Victoriaförsamlingen firat gudstjänst.

– Tältet här i trädgården är 17 meter långt, och där kan vi hålla avstånd, säger Sofia. Vi har munskydd på oss. På det viset har vi kunnat fortsätta hela tiden.

Kontakt med församlingsmedlemmar som inte kan komma har ordnats på olika vis. Inför askonsdagsmässan har aska skickats ut med brev så att de som deltar vid sina skärmar ska kunna teckna korset med aska i pannan på sig själva, till exempel.

LÅNAT PIANO

– Det är ju speciellt att vara långt hemifrån under en sådan här period, säger Sofia, men det blir många positiva kontakter. Vårt elpiano är trasigt, och jag skrev i en Facebook-grupp för svenskar i Berlin och frågade om någon kunde låna ut ett. En man som är musiker hörde av sig direkt. Sedan kom han hit och köpte semlor också.

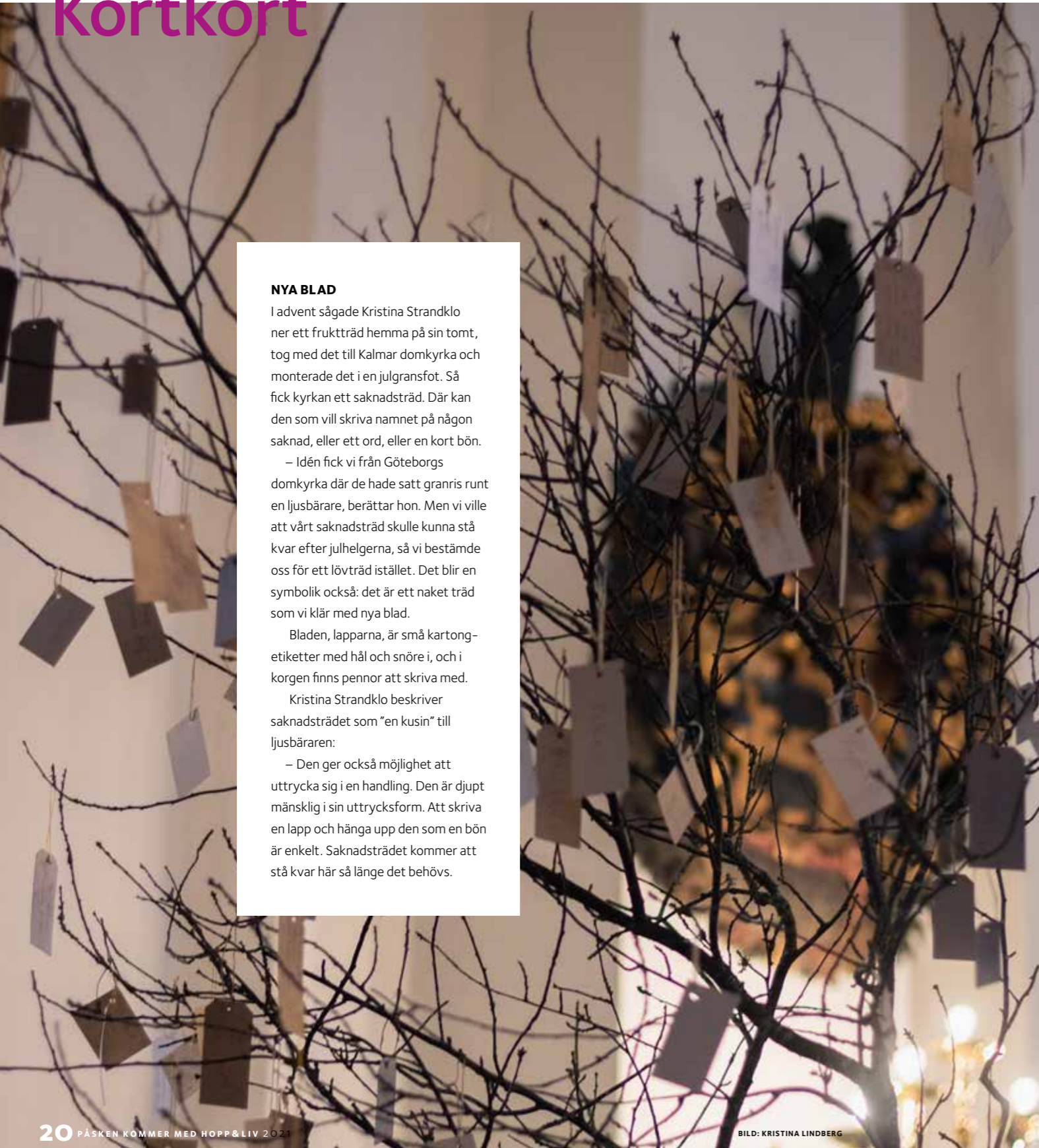
Med körsångarna har Sofia haft övningar där alla har pratat lite i början och där sedan alla utom hon har stängt av sina mikrofoner medan de sjunger tillsammans. På det viset går det åtminstone att lära ut stämmor, fast hon får inte höra hur kören låter.

– Men vi har en kör med 19–25-åringar också, och det har varit helt otroligt hur bra det har fungerat med dem, säger hon. Vi kunde bara repetera på Zoom under november, och sedan lyckades vi ändå genomföra fem luciakonsalter!

”VI HÖR IHOP”

Påskan i Berlin är i stort sett lika svårplanerad som den i Sverige – antagligen gudstjänster i tältet, kanske går det att samla körsångare, kanske är skolan öppen fram till dess så att barnkören kan öva, kanske blir det utomhusväder. Påskens glädje ska i alla fall bli verklig i år också.

– På en del sätt är vi som en församling i Sverige, på en del sätt är det annorlunda, säger Sofia. Men vi hör ju ihop, allihop. ■

NYA BLAD

I advent sågade Kristina Strandklo ner ett fruktträd hemma på sin tomt, tog med det till Kalmar domkyrka och monterade det i en julgransfot. Så fick kyrkan ett saknadsträd. Där kan den som vill skriva namnet på någon saknad, eller ett ord, eller en kort bön.

– Idén fick vi från Göteborgs domkyrka där de hade satt granris runt en ljusbärrare, berättar hon. Men vi ville att vårt saknadsträd skulle kunna stå kvar efter julhelgerna, så vi bestämde oss för ett lövträd istället. Det blir en symbolik också: det är ett naket träd som vi klär med nya blad.

Bladen, lapparna, är små kartong-etiketter med hål och snöre i, och i korgen finns pennor att skriva med.

Kristina Strandklo beskriver saknadsträdet som "en kusin" till ljusbärraren:

– Den ger också möjlighet att uttrycka sig i en handling. Den är djupt mänsklig i sin uttrycksform. Att skriva en lapp och hänga upp den som en bön är enkelt. Saknadsträdet kommer att stå kvar här så länge det behövs.

BILD: KRISTINA LINDBERG

BILD: ANNA JOHANSSON

SOCKOR TILL DE NYA

I februari fick nollåringar i Heliga Korsets församling ett kuvert med handstickade sockor och hälsning hem i brevlådan.

– I flera månader har jag tittat på små fina sockor som hängde på tavlan med alster från Flitiga fingrar, församlingens handarbetsgrupp, berättar Anna Jonsson som är Heliga Korsets pedagog. De blir ju inte sålda eftersom vi inte har några aktiviteter i huset. Jag har också tänkt på de minsta barnen nu i Covid-19-tider eftersom vi inte har kunnat bjuda in till bebisgång.

Att skicka dem en "varm" hälsning med sockor kändes som en bra idé, tyckte Anna.

– Jag kontaktade en av kvinnorna i Flitiga fingrar, Ulla Agneborn, och frågade vad hon tyckte. Hon ville gärna vara med, och hon kontaktade också en av de andra som sticker. Två som brukar vara med på församlingens stickcafé har också erbjudit sig att sticka sockor.

– Det kändes roligt att få en uppgift, säger Ulla. Annars brukar vi ju göra babypaket som skickas ut till fattiga familjer i världen, men nu har vi inte kunnat samlas på ett helt år.

Responsen på hälsningen kom direkt – Anna har bland annat fått en bild av en glad flicka i nya röda sockor.

PÅ UTSTÄLLNING I BORÅS

Händiga händers sensommar- och höstprojekt, en vit gemenskapsfilt för fred och värme, blev klar precis innan alla grupper i Kalmar pastorat blev tvungna att ta paus. Sedan åkte den till Borås, där Textilmuseet och Cirkus Cirkör planerade för en utställning och en nycirkusföreläsning på temat We Knit For Peace.

I februari skulle det ha varit premiär – men det fick istället bli en museiutställning i en rad skyltfönster i centrala Borås. Och där fick alla stadsvandrare se den vita filten! Den finns också med i Textilmuseets utställningskatalog, som föremål nummer 96, och där berättar Annika Johansson som är diakon i Kalmar S:t Johannes församling om Händiga händers arbete.

BILD: GERD INGER PERSSON H

Malin Burmeister är redo att bada.

HUR MÅNGA FÅR PÅSKBADA?

I år har Kalmar S:t Johannes församling gått ut med ett löfte för att skapa så mycket uppmärksamhet som möjligt för Act Svenska kyrkans fasteinsamling: för varje tusenkronorsstreck som insamlingsresultatet i församlingen tar sig över kommer någon att påskbada i Kalmarsund! För Marianne Slattegård är det ingen utmaning alls, hon badar året runt sedan många år, men några andra brukar inte doppa sig ens på sommaren. När den här tidningen trycks är insamlingen fortfarande igång – leta upp Kalmar S:t Johannes församling på Facebook för att se hur det går!

Tre gånger tre

Påskens musik är hela årets musik – men Joel Holmquist har ändå valt ut musik för Stilla veckan, långfredag och påskdagen och bjuder på en lista. TEXT OCH BILD ANNA BRAW

BILDER AV TONSÄTTARE OCH ARTISTER WIKIMEDIA COMMONS DÅR INGET ANNAT ANGES

Joel Holmquist

Körrummet i Två Systrars kapell har blivit Joel Holmquists kontor nu när alla ska hålla avstånd och när kören ändå inte kan ses.

– Strax före påsk förra året gjorde jag i ordning lite ny musik till kören och lovsångsteamet här, och nu blir den inte använd i år heller, säger han.

Men att lyssna och dela med sig av sånger att lyssna på går ju.

– Spotify-listor brukar jag bara göra åt mig själv, och påskmusiken är ju hela årets musik, säger han. Men nu har jag gjort en lista där de första nio spåren är klassisk musik, tre för fastan, tre för långfredagen och tre för påskdagen och framtiden. Sedan kommer nio sånger till, på samma vis men pop-rock-gospel.

De sista spåren på Joels lista är en påskmusikal för barn, *Det största påskägget*.

– Den är helt suverän, säger han.

1. GREGORIO ALLEGRI: MISERERE – TENEBRAE

Den här har jag aldrig varit med och sjungit själv, bara lyssnat på. Det blir lätt mycket latin när man lyssnar på musik för fastan och Stilla veckan. Jag brukar alltid prata igenom texten med körsångarna när vi ska sjunga något på latin i kören här.

2. JESUS FÖR VÄRLDEN – LUTHERSKA MISSIONSKYRKANS KÖR

3. SVEN-ERIK BÄCK: SE, VI GÅ UPP TILL JERUSALEM – S:T JACOBS KAMMARKÖR, GARY GRADEN

Det ska kärva till sig också.

4. ANTONIO LOTTI: CRUCIFIXUS A 8 – THE CHOIR OF KING'S COLLEGE, CAMBRIDGE

Alice Tegnér

5. ALICE TEGNÉR: LÅNGFREDAGSMOTETT – DANDERYDS VOKALENSEMBLE, RIKARD KARLSSON

Det här stycket upptäckte jag häromveckan, och det är ju lite konstigt. Varför hör man inte mer av Alice Tegnérns körmusik?

John Rutter

6. SAMUEL BARBER: AGNUS DEI – THE CHOIR OF TRINITY COLLEGE, CAMBRIDGE

Det här är körversionen av ett stycke som Samuel Barber skrev för stråkorkester, och det är det sista stycket för långfredagen. Backa hit igen innan du börjar lyssna på påskdagen, så att du får med övergången till John Rutters arrangemang, spår 7, som är mjukt men kraftigt växande, som stenen som rullas undan från graven!

7. JESUS CHRIST IS RISEN TODAY (ARR. JOHN RUTTER) – KÖR OCH INSTRUMENTALISTER I ST. THOMAS 5TH AVENUE

Livet vann, dess namn är Jesus!

8. EUGÈNE GIGOUT: GRAND CHOEUR DIALOGUE

– ST. THOMAS BRASS, JOHN SCOTT
Det enda instrumentala stycket på listan. Brass och orgel i dialog.

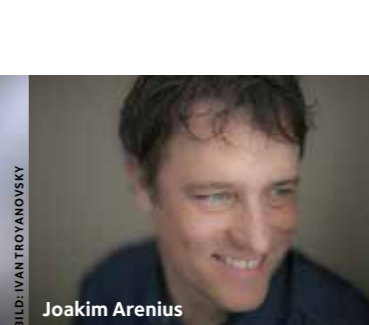
9. GEORG RIEDEL: DIN GODHET OCH NÅD – S:T JACOBS KAMMARKÖR

Gå vidare i påskan, gå vidare i livet!

10. LORD, I SURRENDER – SAMUEL LJUNGBLAHD

11. COME BE WITH ME – KEITH DUKE

Vi sjunger den mycket här i Två Systrars kapell.

Joakim Arenius

12. THY WILL BE DONE – JOAKIM ARENIUS & PRAISE UNIT

En tysk vän tipsade mig om den här. Det står att den är skriven av Joakim Arenius och Johann Sebastian Bach. Kan ni höra var Bach kommer in?

13. O SACRED HEAD, NOW WOUNDED – MICHAEL W. SMITH

14. THOMAS HELLSTEN, ROLAND HELLSTEN: HAMMARSLAGEN

Ur en musikal om timmarna när Jesus hänger på korset. Den är klurig och rolig att spela, för taktarterna växlar hela tiden, och en upplevelse att lyssna på.

15. DET VAR DAGEN – MARIA GUSTIN BERGSTRÖM

16. KIRK FRANKLIN, RICHARD SMALLWOOD: DON'T CRY

Fantastisk musik från Kirk och hans sångare och musiker. Man kan säga att han har fångat ögonblicket vid graven och hur påskdagens budskap får sjunka in, från förvirring till jubel.

Kirk Franklin

Johann Sebastian Bach

17. CHRIST IS RISEN – KEITH & KRISTIN GETTY

18. ALIVE – ISRAEL & NEW BREED

Ja, Jesus Kristus är verkligen uppstånden. Halleluja! Glad påsk!

19–30. MUSIKALEN DET STÖRSTA PÅSKÄGGET

Här hittar du Joels lista på Spotify!

Jan H Börjesson

Mika Lidén

Stor musik i litet format

Dietrich Buxtehude passar i Kalmar i vår

TEXT AGNETA ADEEN

Fem kantater av barocktonsättaren Dietrich Buxtehude spelar två av Kalmar pastorats församlingar in när det inte går att bjuda in till konserter som vanligt.

VAD ÄR DET EGENTLIGEN med kompositören Dietrich Buxtehude?

I Kalmar domkyrka och i S:ta Birgitta kyrka ljuder musik av Dietrich Buxtehude. Kanske är pandemin en förklaring. Det behövs helt enkelt inte så många instrument och heller inte så många sångare för att framföra en kantat av Buxtehude. Därmed låter sig musiken framföras och filmas utan att man för den skull bryter mot pandemi-restriktionerna. Fast räcker det som förklaring?

I domkyrkan trycker domkyrkoorganist Jan H Börjesson på att han har velat ta ett litet ansvar för de frilansande musiker som på grund av pandemin

helt har blivit av med möjligheten att få musicera och därmed står utan inkomster.

– Jag har mitt på det torra. Jag har månadslön. Så ser det inte ut för våra frilansande musiker. De har drabbats hårt ekonomiskt och det känns fint att kunna erbjuda dem att få spela.

Sättningen i de verk som han har valt att spela in består av två fioler, violone (ett sexsträngat stråkinstrument som är större än en cello men mindre än en kontrabas), teorb (ett slags luta) och en solist. Själv spelar han orgel. Till det kommer två personer som filmar.

Capella Martae i S:ta Birgitta framför två kantater av Buxtehude nu i vår, och domkyrkan bjuder på tre. Samtliga framföranden från domkyrkan publiceras på församlingens Facebook-sida, och de kantater som Capella Martae framför ligger dels inbäddade i gudstjänsterna som finns på Youtube och Facebook, dels separat på församlingens Youtube.

MÅNGA DUKTIGA MUSIKER

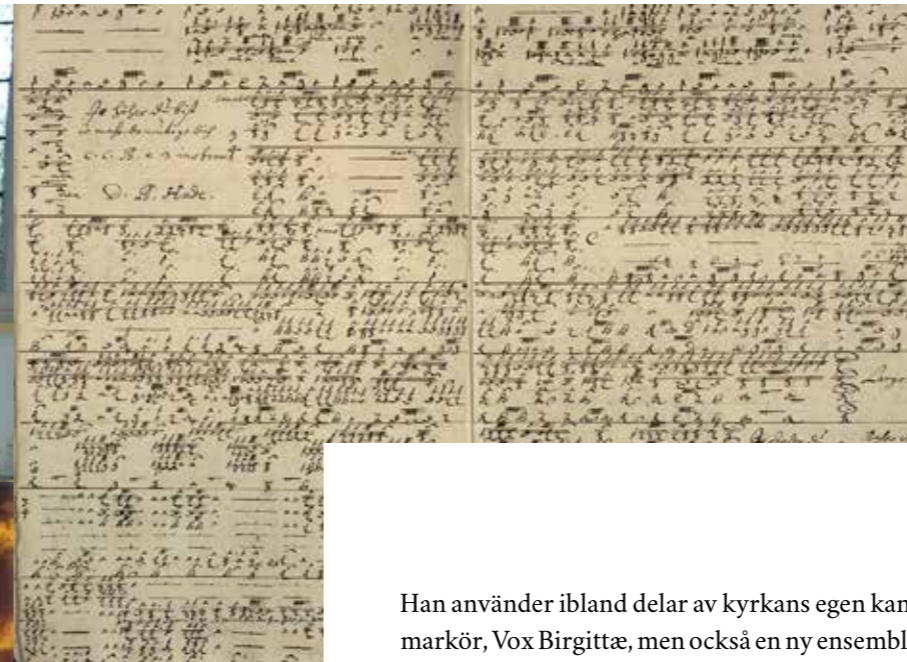
Mika Lidén, organist i Birgittakyrkan, bokar inte in långväga medverkande utan låter lokala musiker och sångare få möjlighet att spela och sjunga.

– Det är en av mina uppgifter: att utveckla det lokala musiklivet. Vi har många duktiga musiker i den här regionen.

Del av Musicerande sällskap, en målning av den holländske konstnären Johannes Voorhout (1647–1717). Mannen som spelar gamba tros vara Dietrich Buxtehude.

Marienkirche i Lübeck.

Minnesplakett för Dietrich Buxtehude i Marienkirche i Lübeck.

Ur tabulaturmanuskriptet till kantaten *Je höher du bist*, som har spelats in i S:ta Birgitta kyrka. Tabulatur är ett slags notskrift som användes för vissa instrument under barocken.

LÄSTIPS:
VID ORGELN DIDERIK BUXTEHUDE

Förra året kom boken *Vid orgeln Diderik Buxtehude* ut på Artos förlag – det är barnläkaren och författaren Lars H Gustafsson som har skrivit en personlig biografi över en av sina favorittonsättare. Han spelade själv mycket orgel som tonåring och lärde känna en del av Buxtehudes musik då, och i arbetet med boken har han intervjuat tre organister om deras tankar om orgelverken och rest till de tre Mariakyrkor där Buxtehude arbetade i Sverige, Danmark och Tyskland.

DIETRICH BUXTEHUDE – hans förnamn stavas ibland också Diderik och Dieterich – levde ungefär 1637–1707. Hans far Hans var organist i Mariakyrkan i Helsingborg, och 1657 efterträdde Dietrich Hans på den tjänsten. Tre år senare blev han organist i Mariakyrkan i Helsingör, och 1668 fick han tjänst som organist och "Werkmeister" i Mariakyrkan i Lübeck. Där stannade han till sin död, och många av sina större verk för kör och instrumentaler skrev han för ett välkänt musiksammanhang där, Abendmusik. Det mesta av den musiken verkar ha gått förlorat, men många kantater och orgelverk finns bevarade. Här i Sverige har hans Magnificat och på senare år också passionsverket *Membra Jesu nostri*, med latinska texter (troligen

av 1200-talspoeten Arnolf av Leuven) om Jesu kropp när han hänger på korset, framförts av många körer och ensembler, det senare bland annat av Kalmar domkyrkas ungdomskör Vox Beata. Dietrich Buxtehude räknas som en viktig inspiratör och lärare för en rad andra kända barocktonsättare, bland andra Georg Friedrich Händel och Johann Sebastian Bach. Det enda kända porträttet av Dietrich Buxtehude är en målning av Johannes Voorhout som har porträtterat en grupp musicerande vänner. Det är oftast gambaspelaren som identifieras som Dietrich Buxtehude, men också mannen som lutar huvudet i handen har trots vara han.

Han använder ibland delar av kyrkans egen kammarkör, Vox Birgittæ, men också en ny ensemble. Capella Martae bildades i höstas och består av sju personer, fyra instrumentalister (orgel eller cembalo, cello och två violiner) samt tre sångare (sopran, alt och bas).

Martae är en av de latinska formerna av namnet Marta, och Marta var en av S:ta Birgittas döttrar.

"DET VAR DET VACKRASTE JAG HÖRT"

Jan H Börjesson minns inte riktigt när han först kom i kontakt med Buxtehude och hans musik.

– Förmodligen var det redan i tonåren, när jag spelade orgel. Vi framförde ofta musik av honom i Göteborg Baroque där jag länge var medlem.

Mika Lidén beskriver det som att han drabbades eller förälskade sig i musiken. Han vet exakt när det hände, vilket stycke han hörde och vem som introducerade honom:

– Det var på en folkhögskola i Stockholm. Min lärare i sats- och gehörslära spelade *Membra Jesu Nostrri* i en inspelning med Bach Collegium Japan. Det var det vackraste jag hört! Innan dess hade jag faktiskt inte ens hört talas om Buxtehude.

Numera gör han vad han kan för att ingen ska kunna missa en av barockmusikens stora musiker. Buxtehude spelas ofta sedan Mika Lidén tillträdde som organist för snart två år sedan.

Membra Jesu nostri är skrivet för passionstiden, och man besjunger Jesu kroppsdelar, från fötterna, via knän, ansikte och hjärta till huvudet.

– Det är fullt av innerlighet, säger Mika Lidén.

SÖNDAGENS BIBELTEXTER

För den som är ovan vid att lyssna på klassisk musik är Dietrich Buxtehude en bra inkörsport. De stycken som har spelats in i år är sällan mer än tio minuter långa, och de är lättlyssnade och fulla av barockmusikens särskilda musikspråk.

Dietrich Buxtehude har skrivit många stycken för sångare och instrumentalister i det lilla formatet, kantater. De texter som han har tonsatt anknyter innehållsmässigt till bibeltexten för en viss söndag. Musiken blir ett slags kommentar, den passar bra i högmässan, och dess plats är i anslutning till predikan.

Kalmar domkyrka är byggd i barockstil, och i den fungerar barockmusiken särskilt väl – rum och toner i samklang. I Birgittakyrkans arkitektur med relativt strama linjer är katedralens totala motsats, men även här finns akustiken, och kyrkorummets utformning gör att församlingen kommer nära musiker och sångare.

"DEN ÄR FULL AV KÄNSLOR"

Så kanske finns det en hel rad förklaringar till varför just Dietrich Buxtehude är en barockkompositör vars verk man gärna framför i år både i Kalmar domkyrka och i S:ta Birgitta kyrka.

– Barockmusiken är affektiv, förklarar Jan H Börjesson. Den är full av känslor: glädje, sorg, smärta, lycka... Det gör att den aldrig blir enformig eller tråkig.

– Det svänger om Buxtehude! Det går att hitta folkmusikinfluenser, och ibland utgår kantaterna från psalmverser eller en psalm, säger Mika Lidén. Musiken i kyrkan har inte varit elitistisk utan folklig. Det märks tydligt i Buxtehudes musik. ■

Lära på nya sätt

Skola och sagor FÖR BARN i Daratus flyktingläger

– Det här har påverkat deras utveckling och förståelse mycket negativt, säger hon. De mår inte bra, och om de inte får någon utbildning kommer deras liv garanterat att bli ännu värre.

LUSTEN ATT STUDERA

Regeringen i norra Irak har dessutom börjat tömma flyktingläger, men människorna där har ingenstans att ta vägen.

Jasmina och hennes syskon hör till de barn som lever i sådan utsatthet att de skulle kunna hamna i trafficking, i barnäktenskap eller hos våldsextremister.

Act Svenska kyrkan arbetar tillsammans med en partnerorganisation i området, och ett av målen är att se till att de mest utsatta barnen kommer med i olika aktivitetsprogram.

Emily Cooper, som arbetar för Act Svenska kyrkans samarbetspartner i Irak, berättar:

– Vi gör kontinuerligt hembesök, och vi erbjuder undervisning online. Om en familj saknar smartphone kan vi lämna surfplatta och internetkort så att barnen kan delta.

För de yngre barnen ordnar Emily Cooper och hennes medarbetare sagostunder, och för de lite större barnen har de undervisning i engelska, arabiska, kurdiska, matematik och naturkunskap.

I flyktinglägren i Irak arbetar Act Svenska kyrkan bland annat med ...

- **aktiviteter** för att öka det psykosociala välbefinnandet hos barn och ungdomar i riskzonen
- **webbaserad undervisning** i kurdiska, arabiska, engelska, naturkunskap och matematik
- **workshops** för vårdnadshavare, barn och ungdomar om olika metoder för att skydda barn och ungdomar från risker som uppstår när man lever på flykt
- **lånefond** för investeringar och återuppbyggnad
- **personlig skyddsutrustning** till familjer i Domiz 1-lägret för att hindra spridning av covid-19
- **trygga platser**, skola och aktiviteter för barn i Domiz 1-lägret

Act Svenska kyrkans partnerorganisationer i Irak är Judy Organization for Relief and Development (JORD) och Danish Church Aid.

– Det kan vara en utmaning att arbeta med barn som varit utan skola i flera år och hjälpa dem att hitta lusten att studera hemma, säger hon. Vi är nogna med att inte skuldbelägga dem. De som är så stora att de själva på allvar börjar förstå vad förlusten av utbildning innebär för deras framtidsmöjligheter kan bli stressade.

MATLEVERANSER STOPPADE

Krav på social distansering slår tillsammans med resursbrist extra hårt mot människor som flera gånger om har berövats sin trygghet, sitt hem och sina vänner och släktingar. Många har utsatts för våld, tortyr och förföljelse.

Act Svenska kyrkans partner är just nu den enda organisation som arbetar med psykosocialt stöd i lägret. Andra aktörer har på grund av stängda gränser tvingats hem.

– Vi kan inte nog understryka vikten av att ta vara på människors egna nätverk och samarbeta med lokalbefolkningen i Irak, säger Emily Cooper. När matleveranser stoppades vid den irakiska gränsen lyckades vi på omvägar ändå att få in dem. De lokala samarbetena är det som har gjort det möjligt för oss att vara kvar när andra aktörer har blivit tvungna att lämna området.

Det arbete som Act Svenska kyrkan är med i i Erbil-provinsen når närmare 18 000 personer. Det startades av två män som själva hade tvingats fly från Syrien och som såg de fruktansvärda levnadsvillkoren i Daratu. Med sina mycket små medel kunde de sätta igång en positiv utveckling bland de boende.

– Jag skulle säga att det är just de här människors outtröttliga kamp för sina medmänniskor som gjorde att vi såg att det skulle komma mycket gott av att starta det här projektet, säger Rania Salameh. De har lärt känna samhället så bra och vet vad människorna i lägret behöver.

Rania Salameh är en av Act Svenska kyrkans programsamordnare och träffade de båda syrierna när hon var på besök i området 2016.

– Vi vet att det är människors egen kunskap, deras engagemang och deras delaktighet som gör insatser effektiva och hållbara, säger hon. Det har Act Svenska kyrkan lång erfarenhet av, och vi vill alltid arbeta tillsammans med de människor vars liv vi är med och förändrar. ■

TEXT **SANNA BÜLOW,**
ACT SVENSKA KYRKAN
BEARBETNING **ANNA BRAW**
BILD **GEORGE HENTON,**
DCA/ACT ALLIANCE

I DARATU, ett område i den kurdiska provinsen Erbil i norra Irak, bor 12-åriga Jasmina. Tillsammans med sin mamma Rasha och sina syskon, 13, nio, sju och två år gamla, är hon flykting i sitt eget land. Pappan dog under den period när ISIS kontrollerade området där familjen bodde.

Tidigare gick Jasmina i skolan. Men nu är skolsystemet i Irak helt stängt på obestämd tid, dels på grund av pandemin och dels därför att regeringen inte kan betala lärarlöner. Elva miljoner barn i Irak är utan skola.

Mamma Rasha berättar:

– De är alltid hemma, och de minns inte längre att de tyckte att det var roligt att gå i skolan.

Själv är hon deprimerad och orolig för både barnens och sitt eget välmående.

Malins påsktårta

Är det något vi behöver nu är det saker att se fram emot, och då kan jag lova er att den här tårten är värd arbetet – saftiga vaniljbottnar och härlig smörkräm, vem blir inte glad av det? Den är inte särskilt svår att göra. Några stänk med en pensel doppad i kakao och vanilj för tankarna till vackra rödhakeägg och gör att tårten får liv. Något jag tycker är ovärderligt till bakning är en köksväg. Mäter man upp mjöl i ett decilitermått är det lätt att man packar mjölet och får för mycket, och det kan göra kakan kompakt och torr. Har man ingen väg kan man hålla i mjölet "luftigt" och skrapa måttet med en kniv. Då får man lättare rätt mängd. Jag bakade bottnarna i så kallade "cake pans", 15 centimeter i diameter, där man gräddar varje "lager" för sig. Bakar man dem på det viset får man snygga, jämnt gräddade bottnar och slipper att försöka dela en stor kaka. Man slipper också risken att tårtbotten blir torr i kanten, degig i mitten och nästan omöjlig att dela jämnt! Självklart kan man också baka bottnarna i en springform i omgångar. Bakar man i en form som är 15 centime-

ter i diameter räcker smeten till fyra bottnar. Bakar man istället i en form som har en diameter på 20 centimeter kan man dubbla smetmängden och smörkrämen och få en dubbelt så stor tårta. När jag bjuder på recept i vårt församlingsblad i Kalmar S:t Johannes församling brukar jag skriva att du som provar receptet gärna får höra av dig och berätta vad du tyckte. Jag blir glad för respons på det här receptet också! Malin Burmeister, pedagog i Kalmar S:t Johannes församling
malin.burmeister@svenskakyrkan.se

för 10–12 personer
Ugn: 175°, ca 20 minuter
(x 4 om du bara har en form)

TÅRTBOTTNAR

3½ dl (213 g) vetemjöl
2½ dl (228 g) socker
¼ tsk bikarbonat
1½ tsk bakpulver
1¼ tsk salt
175 g rumsvarmt smör
3 äggvitor
1 msk vaniljextrakt
2¼ dl mjölk

VANILJSMÖRKRÄM

300 g rumsvarmt smör
4–5 dl florsocker
4–5 msk mjölk
ca 1 msk vaniljsocker
3 droppar blått (så kallad pastafärg för mat)
1 droppe grönt (pastafärg)

KAKAOMIX

2 tsk kakao
1 tsk vaniljsocker
1 msk vatten

DU BEHÖVER OCKSÅ

några rutor choklad
godisägg

Sätt på ugnen och smöra och mjöla kakformen eller kakformarna. Rör ihop de torra ingredienserna till bottnarna i en stor skål. Vispa ihop de blöta ingredienserna i en annan skål. Smöret kommer se lite "gryntigt" ut. Häll den blöta blandningen i den torra och rör tills allt är blandat. Häll en fjärdedel av smeten i formen och grädda den i 20 minuter. Har du flera likadana formar kan du grädda mer än en botten samtidigt. Grädda du en i taget, så låt formen svalna något innan du smörar och mjölar den igen, och rör om i den smet som är kvar innan du håller upp till en ny botten. Låt bottnarna svalna uppochner på bakgaller under formarna eller under en bakduk.

Vispa smöret vitt och fluffigt med elvisp. Tillsätt florsockret lite i taget och vispa till en jämn smet. Rör ner mjölken och smaka av med vaniljsocker. Färga smörkrämen turkos med blå och grön färg.

Lägg den första botten på ett tårtfat eller en tårtbricka. Spritsa eller bred ut ett jämnt lager smörkräm. Upprepa tills du använt alla bottnarna. Avsluta med ett tunt lager smörkräm över hela tårten. Låt tårten stå i kylskåp i ungefär 20 minuter eller tills smörkrämen har stelnat något. Bred på resten av smörkrämen i ett jämnt lager, men spara en liten klick till fågelboet.

Lägg ut hushållspapper runt tårten. Blanda kakao, vaniljsocker och vatten i en liten skål. Doppa en liten platt pensel i blandningen. Dra med ett finger över borständerna så att blandningen stänker över kakan i ett snyggt äggmönster (öva gärna genom att stänka över ett papper innan du börjar med tårten!). Spritsa en liten ring av den sparade smörkrämen uppe på tårten. Hyvla choklad och täck ringen så att det liknar ett fågelbo. Placera godisägg i boet. Klappa dig själv på axeln och njut av tanken på hur du ska bjuda på din fantastiska tårta!

JERUSALEM OCH VANUATU

I år gick det inte fira Världsböndagen som vi brukar i Kalmar pastorat. Den infaller den första fredagen i mars varje år och uppmärksammas genom gudstjänster kring ett gemensamt tema – i Sverige brukar det bli på ungefär 150 platser, och S:t Johannes kyrka i Kalmar är en av dem. En lokal ekumenisk grupp där Marianne Slattegård är med brukar planera den.

– Vi tyckte att det måste hända något annat nu när vi inte kunde samlas, säger hon.

Därför övade församlingens medarbetare in stegen till den dans som tusentals människor i olika länder har deltagit i sedan pandemins början och som fått namnet "Jerusalem Dance Challenge". Marianne var med och förberedde inspelningen genom att berätta för alla om Världsböndagen och om årets tema som en grupp kvinnor i Vanuatu har arbetat med.

– På det här sättet gör vi något tillsammans med många andra i en ekumenisk gemenskap och deltar i Världsböndagen i år också, säger Sonja Andersson som lärde ut stegen och redigerade filmen.

Resultatet finns på Youtube-kanalen Svenska kyrkan i Kalmar och på Kalmar S:t Johannes församlings webbplats.

Påskudoku

Fyll rutorna med symboler istället för med siffror!
Varje symbol ska finnas en gång på varje rad och i varje stapel.

					
					
					
					
					
					

BILD: MALIN BURMEISTER

Ängeln som berättar att Jesus har uppstått

BILD: GLEN CARRIE, UNSPLASH

Gör en påskträdgård

Ett fint påsklandskap behöver inte vara så svårt att göra och kan bli extra viktigt i år när påsken mest blir en hemmahögtid!

Du behöver: en större kruka/ett större fat med lite djup, en mindre kruka, en sten som är ungefär lika stor som krukans, blomjord, lecakulor, dekorationsstenar, gräsfrö eller smörgåskrassefrö, pinnar och snöre, eventuellt någon liten suckulent, en liten kruka minipåskliljor, en änglafigur, ett stearinljus.

Fyll den större krukans med jord och lecakulor. Lägg den mindre krukans ner och tryck ner den lite grann – den blir graven och samtidigt kullen. Lägg jord utmed krukans sidor och ovanpå den. Lägg ut stenar eller lecakulor till en gång framför krukans öppning. Strö gräsfrö eller smörgåskrassefrö över all jord och vattna försiktigt med en blomspruta.

Läs påsksöndagens och skärtorsdagens evangelietexter.

BILD: AGNETA ADÉN

När gräset har vuxit upp en bit och det är långfredag, gör kors av pinnar och snöre (kanske lite lim också) och sätt dem i gräset på kullen. En liten klump modellerade nertill kan göra dem stadigare.

Sätt den större stenen för krukans öppning.

Tänd ett ljus framför graven på långfredagen om du vill, och läs evangelietexten.

På påskdagens morgon är det dags att ta bort stenen och luta den mot krukans ena kant. Om du vill kan

du tända ljuset som symbol för att Jesus har uppstått. Minipåskliljor och en ängel kan också få vara med och berätta om att livet har segrat.

Läs påskdagens evangelietext. Sjung gärna också "Livet vann" eller "Dina händer är fulla av blommor"!

Sådana här påsklandskap kallas ibland också uppståndelse-trädgård. Kanske har du eller någon annan i familjen julkrubbefigurer eller andra figurer som kan vara några av Jesus lärjungar (män och kvinnor) och hans mamma vid korset och senare vid graven?

BESTÄLL ETT PSALMBESÖK

”Kom med glädje och med sång” heter en av våra påskpsalmer (470). Nu vill personalen i Heliga Korsets kyrka gärna komma till dig med glädje och sång. Sång och musik piggar upp, väcker minnen och sprider glädje.

Du kan beställa ett psalmbesök till dig själv eller ett psalmogram till någon du känner. Kantorn och en eller flera av de anställda dyker upp och sjunger utanför ditt fönster, under din balkong, i ditt trapphus eller i din trädgård.

Psalmbesöket kommer att äga rum på vardagar i de två sista veckorna i april (19–29 april). Du beställer ett besök genom att ringa eller skriva till Anna Jonsson som är sjungande pedagog i Heliga Korsets kyrka (anna.jonsson4@svenskakyrkan.se, 0480-42 14 44).

PSALMBOKSVANDRING

Heliga Korsets församling och Två Systrars församling bjuder tillsammans in till en psalmboksvandring för alla åldrar på Norra kyrkogården på påskdagen, söndagen den 4 april, mellan 13 och 15.

”Den svenska psalmboken innehåller fem böcker och 800 sånger”, skriver pedagogerna Anna Jonsson och Lisbeth Carlsson i inbjudan. ”Kom ut i friska luften och upplev ett litet urval ur den! Vi har förberett en runda på kyrkogården med olika stationer. Du får bland annat träffa Martin Luther, uppleva en psalm i dansgestaltning, sjunga påskens psalmer i kyrkan och lyssna på psalmmelodier utomhus. Barnen kan gå på skattjakt, och vi bjuder på fika. På inomhusstationerna håller vi oss till den gruppstorlek som restriktionerna tillåter. Välkomna!”

Här är vi

INGEN MÅSTE VARA ENSAM

– DET ÄR BARA ATT RINGA

Den här rubriken kan du ha sett vid din kyrka, på sociala medier och i tidningar sedan påsken 2020, och under den står det alltid att präster och diakoner i Kalmar pastorat finns tillgängliga på telefon för dig som vill fråga om något eller prata en stund.

Vilka är det man kan ringa?

Här har du kontaktuppgifter till alla präster, diakoner och diakoniassistenter i Kalmar pastorat plus två pedagoger som gärna samtalar med dig. Präster och diakoner har självårdsutbildning och tystnadsplikt, och du som vill be om bikt eller enskild kommunion kontaktar en av prästerna.

Vi har lite olika arbetstider och lediga dagar under de närmaste veckorna, så om du ringer under kontorstid och inte får tag på en av oss, prova med en annan.

KRISTINA STRANDKLO

Präst i Kalmar domkyrkoförsamling

TELEFON 0480-42 14 21

MEJL kristina.strandklo@svenskakyrkan.se

INGRID SVEDJENÄS

Diakon i Kalmar domkyrkoförsamling – tillgänglig för promenad med samtal

TELEFON 0480-42 14 27

MEJL ingrid.svedjenas@svenskakyrkan.se

STAFFAN HOLMQUIST

Präst i Heliga Korsets församling – tillgänglig för samtal, till exempel under en promenad på Norra kyrkogården, och visar också gärna en runda där med anknytning till Frälsarkransens pärlor så att du kan gå den ensam eller i sällskap

TELEFON 0480-42 14 42

MEJL staffan.holmquist@svenskakyrkan.se

BRITT JONASSON

Diakon i Heliga Korsets församling – tillgänglig för samtal, till exempel en promenad på Norra kyrkogården eller en pratstund på uteplatsen vid Korsets församlingsgård (Kungsgårdsvägen 2B)

TELEFON 0480-42 14 43

MEJL britt.jonasson@svenskakyrkan.se

ANNA JONSSON

Pedagog i Heliga Korsets församling – tillgänglig för samtal utomhus, till exempel under en promenad på Norra kyrkogården, och går gärna sångpromenad med barnfamiljer

TELEFON 0480-42 14 42

MEJL anna.jonsson4@svenskakyrkan.se

JONAS LOCKMAN

Präst i Heliga Korsets församling

TELEFON 0480-42 14 41

MEJL jonas.lockman@svenskakyrkan.se

NINA LUNDBORG

Präst i Kalmar S:t Johannes församling

DIREKT 0480-42 14 36

MEJL nina.lundborg@svenskakyrkan.se

ANNETTE ÖDERWALL

Präst i Kalmar S:t Johannes församling

TELEFON 0480-42 14 32

MEJL annette.oderwall@svenskakyrkan.se

ANNIKA JOHANSSON

Diakon i Kalmar S:t Johannes församling

TELEFON 0480-42 14 33

MEJL annika.s.johansson@svenskakyrkan.se

MARIANNE SLATTEGÅRD

Pensionerad diakon, ideellt engagerad i Kalmar S:t Johannes församling – går runt i södra Kalmar med gudstjänsthäften och kan komma till din trädgård eller uteplats med ett sådant (eller med en gudstjänstkasse om du inte redan har fått en)

TELEFON 070-813 93 68

MEJL marianne.slattegard@hotmail.com

JOHANNA BROSELID

Präst i S:ta Birgitta församling

TELEFON 0480-42 14 51

MEJL johanna.broselid@svenskakyrkan.se

JULIAN RENHORN

Diakoniassistent i S:ta Birgitta församling – tillgänglig för till exempel en pratstund på uteplatsen eller en promenad i Berga

TELEFON 0480-42 14 53

MEJL julian.renhorn@svenskakyrkan.se

JOHAN ALBERIUS

Präst i Två Systrars församling

TELEFON 0480-42 14 62

MEJL johan.alberius@svenskakyrkan.se

MARCO ALDÉN

Präst i Två Systrars församling

TELEFON 0480-42 14 61

MEJL marco.alden@svenskakyrkan.se

LISBETH CARLSSON

Pedagog i Två Systrars församling – tillgänglig för till exempel en pratstund på uteplatsen eller en promenad i Norrliden

TELEFON 0480-42 14 65

MEJL lisbeth.carlsson@svenskakyrkan.se

JAN FELLENIUS

Diakon i Två Systrars församling – tillgänglig för samtal och självård i Två Systrars kapell, vid hembesök eller under promenad, individuellt eller tillsammans med familj och anhöriga.

TELEFON 0480-41 14 64

MEJL jan.fellenius@svenskakyrkan.se

PETER WÅNEHAG

Kyrkoherde i Kalmar pastorat, kontraktsprost i Kalmar Ölands kontrakt

TELEFON 0480-42 14 05

MEJL peter.wanehag@svenskakyrkan.se

SARA NYLÉN

Sjukhuspräst – tillgänglig för samtal för inläggande patienter, personal och patienters närstående, och kan ibland gå till din anhörig eller vän på Länssjukhuset Kalmar om du själv inte kan

TELEFON 0480-44 87 90

MEJL sara.nylen@svenskakyrkan.se

ANNA-KARIN TREML-WÅNEHAG

Sjukhusdiakon – tillgänglig för samtal för inläggande patienter, personal och patienters närstående, och kan ibland gå till din anhörig eller vän på Länssjukhuset Kalmar om du själv inte kan

TELEFON 0480-42 14 99

MEJL anna-karin.treml-wanehag@svenskakyrkan.se

SAMHÄLLSINFORMATION

Avsändare:
Svenska kyrkan i Kalmar
Södra Vallgatan 25
393 21 Kalmar

Påskan har kommit till second hand

VÄLKOMMEN ATT FYNDA BÅDE BEGAGNAT OCH EN DEL
ALLDELES NYSKAPAT, HANDGJORT FRÅN VÅR ATELJÉ!
FÖR ATT BEGRÄNSA SMITTSPRIDNING TAR VI IN
MAX 80 PERSONER I BUTIKEN.
DÄREFTER GÄLLER EN KUND UT – EN KUND IN.

BUTIKEN ÖPPEN:

ONSDAG 10–18,

LÖRDAG 10–15

INLÄMNING/UTLÄMNING:

MÅNDAG–LÖRDAG 9–15,

ONSDAG 9–18

0480-22445

SECONDHAND@KALMARSTADSMISSION.SE

AMERIKAVÄGEN 1, KALMAR

LINDRA | FÖRÄNDRA | PÅVERKA | ENGAGERA | UTVECKLA

PG / swish*: 90 11 38-8 | [#manskligarekalmar](https://www.manskligarekalmar.se)

kalmarstadsmission.se | 0480-224 44 | info@kalmarstadsmission.se